Fuchsia i spande

"Fuchsia" - marts 2004
Af Bent Jensen, Vejle

Mit første møde med fuchsia var for fire år siden. Jeg besøgte en åben have med et væld af fuchsia, og der blev jeg inficeret med fuchsiabacillen, som er uhelbredelig. Havens ejer var formand for lokalklubben, og inden jeg forlod haven, blev jeg medlem af Dansk Fuchsia Selskab. Det har jeg siden haft megen fornøjelse af og dermed mange udfordringer. Jeg fik tidlig på året derefter besøg af en energisk formand, som her hos mig så nogle muligheder i mit kombinerede udestue/ drivhus med varme. Her kan du jo sagtens lave nye stiklinger til vores plantebyttemøder.

Først i februar fik vi så fat i stikkemateriale, og det endte med en masse flotte planter, der blev starten på min fuchsiasamling. Nu var der ingen vej tilbage, planterne blev større og større, og det blev opgaverne også.
Når det blæste, væltede mine planter, som var fritstående i 10 liter spande. Det måtte jeg have en løsning på. Mit første tiltag var at støbe en sokkel til at sætte plantespanden i, så der var hold på den. Men så blæste planten bare ud af spanden. Næste skridt var at fa plantestokken fastgjort til spanden. Efter forskellige tiltag er det endt med en plantestok, man kan købe i Bilka. Den er 1,2 m lang 11 mm i tykkelse og af stålrør med grøn plastbelægning.

Midt bud på en løsning af en plantespand, som jeg selv har megen glæde af, består af 2 stk. 6 liter spande, som jeg får gratis fra varehuse og dem der sælger afskårne blomster. I den ene spand skal der bores et 6 mm hul i midten af bunden og 4 stk. 18 mm huller i deling ca. 20 mm indenfor bundens kant. Indvendig og ud gennem de 18 mm huller anbringes parvis 2 stk. 2 cm. brede strimler undervandingsdug, der skal rage ca. 3 cm ud af bunden.
Så skal plantestokken tildannes. Spænd den spidse ende fast i en skruestik så enden er ca. 5 cm. fri og sav så 2 cm af. Tag derefter en stjerneskruetrækker, stik den ca. 3 cm. ind i røret og kør den rundt i kanten af røret, så der bliver et lille fang på rørenden, derefter slås en 10 mm. rawlplugs ind i røret, men ikke længere, end der er ca. 10 mm udenfor. Så bores der et 5,5 mm. hul op gennem rawlplugsen. Derefter saves rawplugsen glat af med rørets ende, nu er plantestokken klar til at montere i spanden med 2 stk. spændeskiver og 1 stk. 6 x 20 mm maskinskrue. Den anden spand, som er vandreservoir, skal der bores et 10 mm hul i siden ca. 3 cm. oppe fra bunden som overløb. I bunden af spanden anbringes et afstandsstykke ca. 3 cm højt, som kan saves af et stykke nedløbsrør eller lignende.
Det samme kan gøres med en 10 liters spand til større planter, men den 6 liters spand er god til de fleste planter, og så fylder den ikke så meget ved vinteropbevaring.
Det gode ved den faste plantestok er, at jeg kan løfte hele planten og mærke på vægten, om den trænger til vand. Der er plads til ca. 1,5 liter vand, som jeg fylder i, medens jeg løfter planten.
Jeg har lavet en ekstra afstivning af plantestokken med 3 stk. kroge der er fastgjort til plantestokken

og klikket fast på kanten af spanden, men det kræver lidt større indsats. Der skal så bores 3 stk. 2,5 mm huller i deling og 333 mm. fra plantestokkens bund, passer til 6 liters spande - og 374 mm til en 10 liters spand.

Krogene er af 2 mm. x 200 mm. tråd bukket som vist på foto, men det vigtigste er, at plantestokken er fastgjort til bunden, så holder rødder og plantemedie på resten.

For at hæve planterne, så de bedre kommer til deres ret og blomsterne bedre ses kompletteres spandemodellen med en sokkel.

Som høj sokkel bruger jeg de helt store spande, de er 35 cm. høje og 30 cm foroven. Spanden skal stå på hovedet, og der bores et 6 mm. hul i bundens midte. Så tager jeg den yderste 6 liter spand fra førnævnte udgave og borer ligeledes et 6 mm. hul i bunden af spandens midte. Herefter spændes de sammen med en 6 mm maskinskrue med møtrik og 2 stk. spændeskiver, en på hver side af spandene. Den er så vandtæt og klar til brug for planter af en vis størrelse, eventuel en hænger. Placeret på græs eller jord kan den forankres med fire teltpløkker. Vil man lave en mere stabil udgave gøres følgende:

Der bores 4 stk. 2 mm huller i deling og ca. 25 mm. fra øverste kant af den store spand, så de danner et kryds for 2 stk. 2 mm. jerntråd afkortet på 35 cm. Sæt jerntråden igennem de fire huller og brug bindetråd bundet godt fast til skruen i spandens bund og ned til krydset. Fyld herefter spanden lidt under halvfuld med en lind blanding af 1 del cement og 3 dele sand. Herefter forberedes et stk. spånplade 35 cm x 35 cm x 25 mm, og dæk det med et stykke plast. Læg det over spanden med cementen. Forbered forinden 2 stk. mursten ved siden af hinanden, tag om spand og spånplade og vend det hele med bunden i vejret og dunk det forsigtig ned mod murstenene. Cementen er nu på plads og forankret med jerntråden, lad det stå til næste dag, så kan jerntråden kortes af ca. 2 cm udenfor spanden og bøjes ind. Nu er spanden ret stabil selv i blæsevejr.

Husk altid efter meget regn at tømme spandene for vand, der er flere fuchsia der dør af for meget vand end af tørke.

En anden opgave, som skal løses er kampen mod de hvide fluer.

De angriber vore planter., og værst er det med de etårige, der skal ind med bladene på og holdes i vækst. Jeg har bemærket, at de, der står mest beskyttet, er værst angrebet. Da jeg ikke er meget for sprøjtemidler med gift, har jeg prøvet med vand fra haveslangen dog med en lille ændring. Jeg har lånt sprøjtebåndtaget fra min 3 liters håndsprøjte og koblet den sammen med haveslangen. På sprøjtehåndtaget er der 1/4" rørgevind og koblingen fra vandhanen er 1/2" rørgevind. Så må man købe en lille nippel med 1/2" udvendig og 1/4" indvendig gevind så kan det kobles sammen og er klar til brug. Jeg åbner kun lidt for vandhanen, og med dysen er det nemt at sprøjte op under bladene, det

kan fluerne ikke klare i længden.. Tilbage til de etårige planter der skal ind i varmen. Til dem har jeg fået lavet stativ så de kan hænge med toppen nedad; det står lige over et afløb og så får de lige en tur af dysseslangen. Det er meget effektivt, og alle fluerne er borte og planten kan sættes ind. Da det var ret sent på sæsonen, jeg kom i gang med sprøjten, havde fluerne lagt æg på en del af bladene, så helt uden fluer er jeg ikke, men næste år håber jeg på et bedre resultat.

Sådan bringer jeg gødningsvand rundt i haven til mine fuchsia:
Jeg har købt en billig men god sækkevogn hos Harald Nyborg, ca. 150 kr. På den har jeg monteret en plastbeholder der er hævet 30 cm og påmonteret en afløbsslange i siden ved bunden. Således kan vandet selv løbe over i plantebeholderen. Jeg synes det er en nem måde at køre rundt i haven med 48 liter.
Beholderen måler 40x40x32 cm og fås som en helt lukket beholder. Man skal selv bore ind- og udgangshuller; pris: 257,50 inkl. moms. og kan købes hos: Bonar Plastics tlf. 4497 5133.

Yderlige information på alfa@jensen.mail.dk Bent Jensen, Vejle.